

Vastaus kirjalliseen kysymykseen vakavien sähköpotkulautaanonnettomuuksien ehkäisemisestä

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimitannut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Mika Niikko /ps näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 716/2020 vp:

Miksi rikoslakiin ei ole määriteltä kevyiden sähköajoneuvojen, kuten sähköpotkulautojen, ajamiselle yksiselitteistä promillerajoitusta

ja aikooko hallitus selvittää tarvetta säätää suojakypärän käyttö pakolliseksi vakavien sähköpotkulautanonnettomuuksien kasvun ehkäisemiseksi?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Sähköpotkulautojen käyttö on lisääntynyt viime vuosina, erityisesti pääkaupunkiseudulla ja muissa suurimmissa kaupungeissa. Sähköpotkulautailu on turvallinen liikkumismuoto, jos lautailija noudattaa liikennesääntöjä, ei ole päihtynyt sekä noudattaa sähköpotkulaudan vuokrausehtoja. Onnettomuusriski kasvaa, jos nämä edellytykset eivät ole kunnossa.

Rikoslain (39/1889) 23 luvun 9 §:ssä säädetään rangaistavaksi liikennejuopumus moottorittomalla ajoneuvolla. Pykälän 1 momentin mukaan on rangaistavaa kuljettaa siinä mainittuja ajoneuvoja alkoholin tai muun huumausaineen vaikutuksen alaisena ja siten aiheuttaa vaaraa toisen turvallisuudelle. Momentissa ei aseteta veren alkoholipitoisuuden suhteen promillerajaa. Koska liikennejuopumuksesta moottorittomalla ajoneuvolla määrätään sakkoa tai enintään kolme kuukautta vankeutta, kyseisestä rikoksesta epäillyn osalta eivät rikoksen vakavuustasoon liittyen täyty pakkokeinolain (806/2011) 8 luvun 32 §:n 1 momentin mukaiset henkilönkatsastuksen edellytykset. Näin ollen näissä liikennetilanteissa ei voida ottaa rikosepäilyn selvittämistarkoituksessa verinäytettä tai muuta näytettä alkoholin tai muun huumausaineen vaikutuksen alaisena kuljettamisen ja veren alkoholipitoisuuden toteamiseksi.

Kevyt sähköajoneuvo, jollainen sähköpotkulauta on, lisäti vuonna 2015 rikoslain 23 luvun 9 §:n 1 momenttiin sen soveltamisalaan kuuluvien ajoneuvojen joukkoon. Tämän todettiin liittyvän siihen, että ajoneuvoluokkia koskevalla sääntelyllä on merkitystä myös liikennerikoksia koskevien rangaistussäännösten soveltamisen kannalta (HE 24/2015 vp, s. 9). Soveltamisalaa koskevaa sääntelyä selkeytettiin niin, että rangaistussäännösten soveltamisala määräytyy pääsääntöisesti sen mukaan, minkä tienkäyttäjryhmän liikennesääntöjä tienkäyttäjän on noudatettava. Kevyisiin sähköajoneuvoihin sovelletaan polkupyöräilijää koskevia liikennesääntöjä. Tuossa yhteydessä eivät pohdittavina olleet promillerajaa koskevat kysymykset.

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 716/2020 vp

Kevyiden sähköajoneuvojen kuljettamiseen sovelletaan polkupyöräilyn liikennesääntöjä. Voimassa olevan tieliikennelain (729/2018) 92 §:n nojalla polkupyöräilijän ja polkupyörän matkustajan on ajon aikana yleensä käytettävä suojakypärää. Suojakypärän käyttöä arvioitiin perusteellisesti 1.6.2020 voimaantullen tieliikennelain valmistelun yhteydessä. Eduskunta hyväksyi hallituksen esityksessä (180/2017 vp) valitun sääntelymallin siitä, että suojakypärän käyttö perustuu Suomessa edelleen suosituksen luonteiseen normiin. Kypärän käyttäminen on ehdottomasti suotavaa ja se on ilmaistu myös lain tasolla. Säännökseen ei kuitenkaan sisälly rangaistusuhkaa.

Liikenne- ja viestintäministeriössä on parhaillaan valmisteilla liikenneturvallisuusstrategia, joka kattaa kaikki liikennemuodot. Liikenneturvallisuusstrategia valmistellaan laajassa yhteistyössä ja valmisteluun osallistuu laajasti eri sidosryhmiä. Liikenneturvallisuusstrategia toimii suunnitelmana liikenneonnettomuuksien ehkäisemiseksi ja vähentämiseksi ja se laaditaan vuosille 2022-2026. Strategiassa tullaan esittämään toimenpiteitä eri tahoille liikenneturvallisuuden parantamiseksi. Strategian valmistelu on kesken, mutta tavoitteena on, että mikroliikenne, kuten sähköpotkulautoilu on turvallinen ja joustava matkaketju täydentävä liikkumisen muoto edelleen Suomessa.

Helsingissä 21.10.2020

Liikenne- ja viestintäministeri Timo Harakka

VN/21781/2020